

הפיקוח על הוראת מדע וטכנולוגיה לכל

תשרי, תשפ"א
אוקטובר, 2020

מורות ומורי מוט"ל יקרים,

הנדון: המלצות והכוונות ללמידה והערכה בית ספרית במוט"ל לשנת תשפ"א

שלום רב,

שנת הלימודים תשפ"א, במהלכה הלמידה מתבצעת במתכונת משולבת בכיתה ובבית, מציבה בפנינו אתגרים בתחומי ההוראה והלמידה ובתחום ההערכה.

בשנה זו, נמשיך ונעמיק את לימודי האוריינות המדעית תוך התייחסויות לסוגיות מדעיות בעלות היבטים חברתיים-סביבתיים, כמו גם לפיתוח המיומנויות ודרכי החשיבה של המדע והטכנולוגיה ומיומנויות למידה. בנוסף לאלו, הלמידה מרחוק שנכפתה עלינו, מזמנת אפשרות לחיזוק האוריינות הדיגיטלית בקרב תלמידינו. לימוד אוריינות מדעית ופיתוח מיומנויות של לומד עצמאי הינן בעלות חשיבות רבה לתלמידים, במיוחד בעת הזו, בה העולם מתמודד עם מגפת הקורונה על כל היבטיה ועם סוגיות בריאותיות, חברתיות, סביבתיות, מוסריות וערכיות הקשורות בה, על מנת שיוכלו לצרוך את המידע באופן מושכל וביקורתי, להתעדכן בחידושים, לקחת חלק פעיל ומושכל בדיונים ציבוריים, לקבל החלטות תוך הפעלת שיקול דעת ולהשתלב ולתפקד בחיי היום יום.

על פי החלטת משרד החינוך במקצועות בהם לא תתקיים בחינת בגרות חיצונית יינתן ציון שנתי המחליף את ציון הבגרות. לפיכך, על מנת לבצע הערכה מותאמת ויחד עם זאת מהימנה, נדרש תכנון של תהליכי ההערכה במקביל לתהליכי הלמידה. תהליך ההערכה יכלול הערכה מעצבת לאורך הלמידה והערכה מסכמת וקביעת הציון הסופי בסיומה.

להלן התייחסות ללמידה והערכה במוט"ל בשנת הלימודים תשפ"א:

הפיקוח על הוראת מדע וטכנולוגיה לכל

1. למידה

יש ללמד את כלל הידע, המיומנויות והערכים, שהוגדרו במסמך [מיקוד הלמידה וההיבחנות לשנה"ל תשפ"א](#).

ניתן להיעזר בהוראה בספרים דיגיטליים ובפעילויות לימודיות המצויות בפורטל משרד החינוך וגם באתר מרכז המורים של מוט"ל:

- [ספרי לימוד דיגיטליים במוט"ל](#) – בקטלוג החינוכי של משרד החינוך
- [ספרי הלימוד החדשים במוט"ל](#) בגרסה דיגיטלית – באתר מרכז המורים
- [שיעורים מוקלטים ומצגות מלוות](#)
- [תלקיט דיגיטלי](#)
- [משימות מתוקשבות באתר מוט"ל](#)
- [משימות אוריינות מתוקשבות של משרד החינוך](#)
- [אוגדן למידה היברידית](#) – באתר מרכז המורים
- [אוגדן חקר ותיכון במוט"ל](#) - מרחוק
- [אקדמיה ברשת](#)

2. הערכה

כאמור, יש לתכנן את תהליכי ההערכה, ולקיים במהלך השנה אירועי הערכה מעצבת והערכה מסכמת. מומלץ לשלב אירועי הערכה מגוונים מסוגים שונים, בסביבות שונות ובהיקפים שונים, כמו:

- משימות הערכה חלופית מגוונות (למשל: מצגת שיתופית, פיתוח משחק לימודי, פרזנטציה, הגשת עבודה)
- תיק עבודות – תלקיט, המורכב ממשימות לימודיות ומשימות הערכה
- מבחנים מסוגים שונים: מבחן בקיאות, מבחן בעל פה מרחוק או מקרוב, מבחן עם חומר פתוח, מבחן בית, מבחן בית שיתופי, בחינה בכתב בבית הספר (אם יתאפשר).

הציון הסופי יהיה מורכב מאירועי ההערכה לאורך זמן ומאירועי הערכה מסכמי למידה.

מומלץ, כי מבנה והרכב אירועי ההערכה לאורך כל השנה יהיו בהלימה לדרך ההערכה באירועים המסכמים.

הפיקוח על הוראת מדע וטכנולוגיה לכל

3. קביעת הציון הסופי לתלמידי מוט"ל

ההמלצות להערכה מסכמת וקביעת הציון תקפות לתלמידי כתות יא' ויב' הניגשים בשנה זו, תשפ"א, לבגרות בשאלונים השונים.

הציון הסופי בכל אחד ממרכיבי ההערכה (השאלונים) ייקבע על ידי בית הספר, על פי ההנחיות והנהלים שפורסמו על ידי האגף לחינוך על יסודי, ויתבסס על הלמידה והישגי התלמידים במהלך שנת הלימוד ועל אירועים מסכמי למידה.

4. הצעות והכוונות של הפיקוח על מוט"ל לחלופות הערכה מסכמות במוט"ל ולקביעת הציון:

שאלון 704361 – עיוני בכתב

הציון הסופי יתבסס על:

- 6 אירועי הערכה, לפחות, שיתקיימו במהלך השנה.
- שני אירועים מסכמי למידה, לפחות אחד מהם מבחן, כמפורט.

אופי האירועים מסכמי הלמידה יבחר על ידי בית הספר, על פי שיקול דעתו, מתוך ההצעות להלן:

1. **מבחן בית ספרי במתכונת בחינת הבגרות** (ק"ץ תשע"ט). המבחן יכלול 2 פרקים :
פרק ראשון – אנסין, ופרק שני שאלות בשלושה נושאי לימוד, לפחות אחד מתחום מדעי החומר ולפחות אחד מתחום מדעי החיים, בהתאמה למיקוד שנקבע לשנה זו.
 2. **משימת הערכה מסכמת חלופית דמויית בגרות לבחירת המורה** (למשל, משימה מתוקשבת). המשימה תכלול התייחסות למיומנויות, תכנים ורעיונות מדעיים בשלושה נושאי לימוד, לפחות אחד מתחום מדעי החומר ואחד מתחום מדעי החיים בהתאמה למיקוד שנקבע לשנה זו.
- בית הספר רשאי לקבוע את המשקל היחסי של מרכיבי ההערכה, למתן ציון שנתי תקף.**

שאלון 704385 – בעל פה (פרויקטים)

במידה ולא תתקיים בחינה בעל פה על יד בוחן חיצוני – הציון הסופי יחושב על ידי שקלול הציונים הבאים:

1. ציון משוקלל של המרכיבים המלווים את הפרויקט*:

i. חוברת התחנות

ii. הכרזה

iii. הדף האישי

2. ציון שנתי (הערכת המורה)

* הציונים בכל אחד מהמרכיבים יחושבו על פי המחזונים להערכת מרכיבי הפרויקטים.

הפיקוח על הוראת מדע וטכנולוגיה לכל

שאלון 704283 – הערכה חלופית בית ספרית

על פי ההנחיות במסמך "[התלקיט הדיגיטלי](#)" ו**[בחוזר מפמ"ר תשפ"א](#)**, באמצעות מטלות דיגיטליות המיוצגות בתלקיט.

בברכת בריאות איתנה וחזרה מהירה לשגרה

ובהצלחה לתלמידים,

רונית פרץ,

מפמ"ר מדע וטכנולוגיה לכל (מוט"ל)